

Megjelent a kegyelem!

Időpont: Karácsony 1. napja – 1956. december 25.

Alapige: Tit 2,11-15

„Mert megjelent az Isten idvezítő kegyelme minden embernek, a mely arra tanít minket, hogy mehtagadván a hitetlenséget és a világi kívánságokat, mértékletesen, igazán és szentül éljünk a jelenvaló világon: várván ama boldog reménységet és a nagy Istennek és megtartó Jézus Krisztusunknak dicsősége megjelenését; a ki önmagát adta mi érteünk, hogy megváltson minket minden hamisságtól, és tisztítson önmagának kiváltképen való népet, jó cselekedetekre igyekezőt. Ezeket szóljad, és ints és feddj teljes méltósággal; senki téged meg ne vessen.”

A mai ige nem a karácsonyi eseményt mondja el, hanem afölött elmélkedik.

1. Mindenekelőtt a karácsonyi ajándékról beszél. Az emberi szeretet által a karácsonyfánk alá tett sok ajándékról odairányítja figyelmünket az egyetlen, az igazi karácsonyi ajándékra, amelynek halvány visszfénye csupán minden más ajándék: az Isten kegyelmére. Ezt mondja: „...megjelent az Isten idvezítő kegyelme minden embernek...” (11. v.) Ajándéknak, mégpedig ünnepi, nagy ajándéknak tartod-e te a kegyelmet?

Figyeld meg a gyermeket, mikor tudja, hogy valamivel magára haragította a szüleit! Milyen zavart! Nem találja a helyét. Legkedvesebb játéka sem tudja lekötni. Üldözi őt apja összeráncolt homloka s anyja szomorú tekintete. A szó szoros értelmében szerencsétlennek érzi magát. És figyeld meg akkor, mikor bocsánatkérésére bocsánatot kapott! Milyen túláradóan boldog! Úgy repes örömeiben, mint a börtönkalitkájából kiszabadult madár! Ha nem is tudja még, de érzi már, milyen nagy ajándék a kegyelem!

Vagy figyeld meg a foglyot, kit halálra ítélték! Már állítják számára a bitófát. Tudja, hogy meg vannak számlálva az órái. A siralomházban ül már. Egyszer csak nyílik az ajtó, és jön az amnesztia. Nem az, hogy halálbüntetését életfogytiglanra változtatták. Ez is nagy dolog lenne. Nem is az, hogy büntetését tizenöt évi fegyházra szállították le. Ez még nagyobb dolog lenne, s mindkettő kegyelem lenne. Amnesztíája azt jelentené, hogy egészen elengedik a büntetését, s mehet haza. Ilyen amnesztíát kapott Krisztusért Barabbás. Elképzelhető, milyen felejthetetlen ünnepnap lenne ez a nap a fogoly számára, s milyen ujjongó örömmel lépne ki börtöne kapuján. Mi is a bűnnek, ördögnek és halálnak vagyunk a foglyai, a karácsonykor e földre jött Krisztus azonban szabadulást hoz nekünk a kegyelem által.

Ez a nagy karácsonyi ajándék, a Krisztus által hozott bűnbocsánat, idvezítő kegyelem. Nem holmi apró, ideig-óráig tartó büntetés elengedéséről van tehát szó, hanem az örök életről, az üdvösség és kárhozat nagy kérdéséről. Minél nagyobb a büntetés, melyet elenged a bűnbocsánat, annál nagyobb ajándék és annál nagyobb öröm a kegyelem. A kárhozat, melyet megérdemelnénk, a legnagyobb büntetés, a karácsonyi kegyelem tehát a legnagyobb kegyelem, s így a legnagyobb öröme kellene lennie.

Ez a kegyelem az ige szerint „megjelent”. Tehát ezelőtt is megvolt, de el volt rejtve. Karácsonykor azonban lehullott a titokról a lepel, s lelepleződött a kegyelem. A karácsonyi ajándékokban mindig van valami meglepetésszerű leleplezés. Nemcsak abban, hogy szeretteink nagy leleményességgel lesik el és találják ki, hogy mivel szereznének nekünk örömet, s ezt a szentestéig a legnagyobb dugdosódással titkolják, hanem abban is, hogy karácsonykor meglepetve láthatjuk, mennyi szeretet árad felénk onnan is, ahonnan egyáltalán nem vártuk. Az az egyszerű karácsonyi jászolbölcső, melybe Isten egyszülött fiát helyezte be a mi üdvösségünkre, ilyen szívünk mélyéig megindító leleplezés arról, mennyire szeret Isten. Ez az üdvözítő kegyelem minden embernek megjelent. Magyaroknak éppúgy, mint németeknek vagy oroszoknak, fehérnek éppúgy, mint feketének vagy sárgának. Jónak éppúgy, mint gonosznak. Neked éppúgy, mint nekem. A kegyelemnek ez a senkit ki nem záró jellege a legcsodálatosabb ebben a kegyelemben. A bűne tehát senkit sem akadályozhat meg abban, hogy üdvözüljön, csak a hitetlensége, mely elutasítja a felkínált kegyelmet.

Magasztaljuk Istent ezért a kimondhatatlan nagy karácsonyi ajándékért!

2. Beszél a mai ige a karácsony kötelezéséről is, mikor így szól: a kegyelem „*arra tanít minket, hogy megtagadván a hitetlenséget és a világi kívánságokat, mértékletesen, igazán és szentül éljünk a jelenvaló világon*” (12. v.), mert Jézus Krisztus „*önmagát adta mi értünk, hogy megváltson minket minden hamisságtól, és tisztítson önmagának kiváltképpen való népet, jó cselekedetekre igyekezőt*” (14. v.). A kegyelem tehát nem kapunyitás a bűnre, hanem épp kapuzárás a bűn elől. A kegyelem tanít, eszünkbe vésti azt, hogy hová vitt a bűn minket, s mi lett volna belőlünk, ha Isten kegyelemben nem részesít. Ez a kegyelem nevelő, fegyelmező, tisztító kegyelem. Azt akarja, hogy más emberré legyünk. Ez a kegyelem fegyelme. Azt akarja, hogy mi is akarjunk más emberré lenni s igyekezni jó cselekedetekre, hogy ne legyünk többé a bűn rabjai, hanem tudatosan tagadjuk meg a bűnt. Hiába veszi az a kegyelmet, s épp azért kiesik a kegyelemből, aki a kegyelemnek ezt a bűnmegtagadó következményét és kötelezését nem vállalja.

A kegyelem azonban nemcsak az értelmünket akarja tanítani, az akaratunkat megfegyelmezni s mindkettőt a bűn elleni harcra ráállítani, hanem a szívünket is meg akarja tisztítani. A bűn elleni harcban a szívünkön van a fő hangsúly. Hiába tudjuk, hogy a bűn zsoldja a halál, hiába akarunk egeket verdeső akaratokkal szabadulni a halálnak ebből a testéből, míg csak a fejünk meg az akaratunk tér meg, a szívünk azonban pogány marad, csak sírni tudunk s kiáltani: „*Óh én nyomorúlt ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?*” (Róm 7,24) A szívünknek kell megszabadulni a világi kívánságoktól és a hitetlenségtől. Akit még mindig vonz és édesget a tulajdon kívánsága, abban a kívánság megfogán, s bűnt szül, a bűn pedig egyre jobban kiterjeszti hatalmát, míg végül teljességre jutván halált nemz (Jak 1,14–15).

Hogyan tisztítja meg a kegyelem a mi kívánságos szívünket? Úgy, hogy hálát ébreszt bennünk a kegyelemért. Felragyogtatja előttünk a kegyelem árát, hogy így drága legyen a szemünkben ez a kegyelem. Ha a kegyelemnek nem lenne több és nagyobb ára, mint karácsony, az is nagy ár lenne, hiszen ez is mutatja már, hogy Istennek le kellett mondani a fiáról, a Fiúnak emberré, sőt gyermekké, még hozzá tehetetlen csecsemővé kellett lennie, vállalni a földi emberi élet minden korlátozottságát. Ott kellett hagynia a menny gazdagságát, s vállalnia kellett a föld szegénységét értünk. Nézz a betlehemi istálló jászolára, benne a szűrés szalmán fekvő, szegényes pólyába csavart gyermekre, s kaphatsz egy kis ízelítőt abból, hogy mibe került bűneid bocsánata! Pedig mi már ennél sokkal többet látunk. Látjuk a felnőtt Krisztust. A betlehemi kised helyett a fájdalmak férfit, a jászol helyett a keresztet. Ó, milyen árat fizetett Krisztus az én bűneim bocsánatáért! Zengjen érte hálaének s hálás élet!

Ez a hála, amelyre a Szentlélek a kegyelemért elkötelez minket, nem csupán valami tartalomtöbblet a többi mellett az ember életében, hanem az egész életünket átfogó s átformáló hatalom. A kegyelem nemcsak megbocsát, hanem meg is vált. Drága áron. Nem arannyal, sem ezüsttel, hanem szenvedéssel és vérrel. Nem a magunkéi vagyunk tehát immár (1Kor 6,19–20), hanem Istennek önmaga számára megtisztított, kiváltképpen való népe (14. v.). Azért váltott meg a maga számára, mert rajtunk keresztül akarja végrehajtani az ő jó cselekedeteit. Elvárja tőlünk, hogy erre mi is igyekezzünk. Vállalod-e a kegyelemnek ezt az elkötelezését?

3. Az ige nemcsak karácsony nagy ajándékáról s ennek az ajándéknak karácsonyi elkötelezéséről beszél, hanem karácsony reménységéről is, mikor így szól: „*...várván ama boldog reménységet és a nagy Istennek és megtartó Jézus Krisztusunknak dicsősége megjelenését...*” (13. v.)

Karácsony tehát csak kóstoló. Drága kóstoló. Minden szegénysége mellett is csodálatos távlatokba enged beletekinteni. Megnyílik az ég. Angyalok jelennek meg. Fényárban úszik az éj sötétjébe merült föld. Barázdás arcú, fáradt pásztorok szíve és ajka Isten dicséretével telik meg. Angyaloktól tanult új énektől hangos a föld. De mi ez mind ahhoz képest, amikor majd nem minta, hanem a valóság érkezik meg, amikor majd nem úgy nyílik meg az ég, hogy rajta keresztül látogatóba jöjjön hozzánk a menny, hanem úgy tárul fel kapuja, hogy mi mehetünk be az aranyutcájú városba, amikor nem egy gyermek születik nekünk, hanem fehér lován dicsőségesen megérkezik az ég és föld királya. Mindez nem valami zugolyába lett dolog lesz, mint karácsony, hanem az egész világra szóló nagy jelenség.

Nemcsak formailag, hanem tartalmilag is csak kóstoló karácsony ahhoz képest, ami lesz. A betlehemi jászol is leleplezi ugyan Isten hozzánk való nagy szerelmét, üdvözítő kegyelmét, de annak szélességét, magasságát és mélységét majd csak akkor fogjuk tudni áttekinteni, ha nemcsak karácsony kulcslyukán keresztül kukucskaunk majd be Isten szívébe, hanem színről színre láthatjuk majd őt.

A kóstoló mindig megjelenít valamit, de ugyanakkor el is rejt. A picit megmutatja, a nagyot eltakarja. Ez a pici azonban elég ahhoz, hogy következtetni tudjunk belőle az elrejtett s még nem látható nagyra, s ahhoz is elég, hogy reménységgel tudjunk várni, míg minden lepel lehull, s az egész dicsőség láthatóvá válik, és a miénk lesz. Ne legyünk tehát kíváncsiskodó gyermekek, kik a kulcslyukon szeretnének kifürkészni azt, hogy mit készít számunkra a karácsonyra tartogatott szülői szeretet, hanem reménységgel várjuk Isten kegyelmes szeretetének leleplezését, amikor nyilvánvaló lesz, hogy amit szem nem látott, fül nem hallott, amit emberi elme el sem képzelhet, Isten azt készíti számunkra majd az utolsó nagy karácsonyon.

Karácsonykor „*megjelent az Isten idvezítő kegyelme minden embernek*”. Láthatóvá lett Krisztusban. Ez az üdvözítő kegyelem nekem is megjelent. Láthatóvá lett-e bennem? Ez karácsony nagy, személyes kérdése. Ámen.